

Svar på skriftligt spörsmål SSS 218/2015 rd

Svar på skriftligt spörsmål om att förhindra barnäktenskap

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 218/2015 rd undertecknat av riksdagsledamot Eeva-Johanna Eloranta /sd:

Vilka åtgärder tänker regeringen vidta för att förhindra barnäktenskap enligt rekommendationen av FN:s råd för mänskliga rättigheter?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Om åldersgränsen för äktenskap föreskrivs i äktenskapslagen (234/1929). I enlighet med rekommendationen av Förenta Nationernas råd för mänskliga rättigheter är åldersgränsen 18 år. Enligt 4 § i äktenskapslagen kan justitieministeriet likväl av särskilda skäl ge den som inte har fyllt aderton år tillstånd att ingå äktenskap.

Äktenskapslagen fastställer inte närmare de orsaker utifrån vilka undantagstillstånd kan beviljas. De vanligaste orsakerna i de ansökningar som lämnas till justitieministeriet är graviditet, religiös övertygelse och kulturella orsaker. Innan ärendet avgörs utreds sökandens situation så noggrant som möjligt. Vid behov begärs också ett utlåtande av socialmyndigheten om ansökan. Socialmyndigheten träffar sökanden personligen och i allmänhet även partnern och vårdnadshavaren. Ansökan avgörs alltid från fall till fall och framför allt enligt den enskilda sökandens och ett eventuellt kommande barns intresse.

Antalet ansökningar om äktenskap med minderåriga har minskat avsevärt. Under de senaste åren har justitieministeriet fått ett tjugotal ansökningar per år i genomsnitt. Alla ansökningar leder inte till beslut, eftersom en del sökande låter bli att lämna in begärda tilläggsutredningar, vilket innebär att ärendet avskrivs. Undantagsbestämmelsen har tillämpats begränsat och största delen av dem som beviljats tillstånd har varit nästan myndiga, dvs. 17 år gamla.

Den lagstadgade undantagsbestämmelsen har ansetts vara relevant för att i enskilda fall förhindra oskäligen situationer. Justitieministeriet har inte fått kännedom om missförhållanden i tillämpningen av bestämmelsen. Justitieministeriet kommer dock att bedöma både möjligheterna att utveckla utredningen av sökandens situation och om det är motiverat att begränsa möjligheten till undantag genom att stifta en absolut undre åldersgräns för ingående av äktenskap.

Svar på skriftligt spörsmål SSS 218/2015 rd

Helsingfors 21.10.2015

Justitie- och arbetsminister Jari Lindström